

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 424
Ημερομ. Κατάθεσης: 14/10/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΛΕΝΗ ΒΑΤΣΙΝΑ
Βουλευτής ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αθήνα, 22 Σεπτεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

1. Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
2. Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
3. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
4. Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

ΘΕΜΑ: «Ανάγκη ενιαίου θεσμικού πλαισίου αναγνώρισης και ολοκληρωμένης στήριξης των μονογονεϊκών οικογενειών»

Κύριοι Υπουργοί,

Η μονογονεϊκή οικογένεια αποτελεί πλέον μια οικογενειακή μορφή που απαιτεί στοχευμένες και συνεκτικές πολιτικές κοινωνικής προστασίας. Η καθημερινότητα του μονογονέα δεν αφορά μόνο την κάλυψη των οικονομικών αναγκών των παιδιών, αλλά και την ταυτόχρονη ανάληψη της φροντίδας, της ανατροφής, της εκπαίδευσης, της οργάνωσης της οικογενειακής ζωής και, στις περισσότερες περιπτώσεις, της πλήρους ευθύνης για τη διατήρηση ενός εισοδήματος.

Στην πράξη, επομένως, η μονογονεϊκότητα δεν αποτελεί μόνο μια οικογενειακή κατάσταση, αλλά έναν παράγοντα που επηρεάζει άμεσα τη δυνατότητα πρόσβασης στην εργασία, στη στέγαση, στις κοινωνικές παροχές, στις υπηρεσίες φροντίδας παιδιών και στην εκπαίδευση.

Ωστόσο, το υφιστάμενο πλαίσιο δεν εμφανίζεται απολύτως ενιαίο ως προς τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται η μονογονεϊκή ιδιότητα. Παραδείγματος χάρη, σύμφωνα με τις ισχύουσες οδηγίες του ΟΠΕΚΑ για το επίδομα στέγασης, μονογονεϊκή οικογένεια θεωρείται εκείνη στην οποία ένας μόνος γονέας ασκεί κατ' αποκλειστικότητα ή μετά από σχετική ανάθεση την προσωρινή ή μόνιμη επιμέλεια ανήλικων τέκνων, ενώ η απλή δήλωση ότι οι σύζυγοι βρίσκονται σε διάσταση δεν αρκεί για την πιστοποίηση της μονογονεϊκότητας. Την ίδια στιγμή, σε άλλες νομοθετικές ρυθμίσεις απαντώνται διαφορετικές διατυπώσεις ως προς τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στην έννοια της μονογονεϊκής οικογένειας. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις περιλαμβάνεται ρητά και ο γονέας που βρίσκεται σε διάσταση, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Η διαφοροποίηση αυτή αναδεικνύει την ανάγκη για μια συνολική επανεξέταση του τρόπου με τον οποίο η Πολιτεία ορίζει και πιστοποιεί τη μονογονεϊκότητα. Ιδιαίτερα κρίσιμα είναι τα ζητήματα των γονέων που βρίσκονται σε διάσταση χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία του διαζυγίου, ή υπάρχει εκκρεμοδικία, αλλά και των περιπτώσεων συνεπιμέλειας, που όμως υπάρχει διαχωρισμός στην καθημερινή φροντίδα, στη διαμονή και στις πραγματικές οικονομικές υποχρεώσεις που αφορούν το παιδί.

Ο Σύλλογος Μονογονεϊκών Οικογενειών Ηρακλείου έχει αναδείξει ακριβώς αυτή την ανάγκη, ζητώντας την αποσαφήνιση της έννοιας του μονογονέα και την ενιαία αναγνώριση των απαιτούμενων δικαιολογητικών από όλους τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Σε αυτή την περίπτωση, παράλληλα πρέπει να εξετασθεί η ανάγκη για στοχευμένα επιδόματα, η στεγαστική υποστήριξη, οι φορολογικές ελαφρύνσεις, η ειδική μοριοδότηση σε προσλήψεις και μεταθέσεις ιδίως ενστόλων μονογονέων, οι εκπαιδευτικές διευκολύνσεις, η ενίσχυση των δομών φύλαξης και η θέσπιση θέσεων μονογονεϊκών οικογενειών σε βρεφονηπιακούς σταθμούς και ΚΔΑΠ.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η δυνατότητα συνδυασμού της γονεϊκότητας με την εργασία. Για έναν μονογονέα, η απουσία επαρκών και οικονομικά προσβάσιμων υπηρεσιών παιδικής φροντίδας μπορεί να μετατραπεί σε πραγματικό εμπόδιο στην απασχόληση. Για τον λόγο αυτό είναι ανάγκη να εξετασθεί η επέκταση των υπηρεσιών φύλαξης σε μη τυπικά ωράρια, όπως απογεύματα, αργίες και νύχτες.

Η ανάγκη για ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία για τους μονογονείς που μεγαλώνουν παιδιά με αναπηρία, καθώς και για οικογένειες που αντιμετωπίζουν παράλληλα οικονομικές, στεγαστικές ή κοινωνικές δυσκολίες, που έχουν ανάγκη ενίσχυσης των ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών, με παράλληλη στελέχωση σχολείων και δικαστηρίων με κοινωνικούς λειτουργούς.

Η ανάγκη για μια τέτοια ολοκληρωμένη πολιτική βρίσκεται και στον πυρήνα των προγραμματικών θέσεων του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής. Το ΠΑΣΟΚ έχει θέσει ως προτεραιότητα μια ολοκληρωμένη, δίκαιη και βιώσιμη οικογενειακή πολιτική, με ειδική αναφορά στην στήριξη των μονογονεϊκών οικογενειών, τη δημιουργία ενιαίου και δωρεάν δικτύου προσχολικής αγωγής, την ενίσχυση των κοινωνικών παροχών για οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα και την ανάπτυξη υποστηρικτικών μηχανισμών για γονείς που αντιμετωπίζουν κοινωνικές, οικονομικές ή ψυχολογικές δυσκολίες.

Παράλληλα, το ΠΑΣΟΚ έχει προτείνει την ενίσχυση των εργασιακών διευκολύνσεων για την εναρμόνιση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, τον εξορθολογισμό των επιδομάτων με επικαιροποίηση των κριτηρίων και διεύρυνση των δικαιούχων, καθώς και πολιτικές κοινωνικής κατοικίας με χαμηλά ενοίκια.

Είναι επομένως αναγκαίο να εξεταστεί η υφιστάμενη πολιτική της Πολιτείας καθώς οι πραγματικές ανάγκες των μονογονεϊκών οικογενειών έχουν ανάγκη ενός συνεκτικότερου πλαισίου, στο οποίο η αναγνώριση της μονογονεϊκότητας θα είναι ενιαία και η πρόσβαση στις παροχές δεν θα εξαρτάται από διαφορετικούς ορισμούς και διαδικασίες.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάσθε κύριοι Υπουργοί:

1. Προτίθεται η Κυβέρνηση να θεσπίσει έναν ενιαίο και σαφή ορισμό της μονογονεϊκής οικογένειας, ο οποίος θα εφαρμόζεται οριζόντια στις παροχές και στις διοικητικές διαδικασίες του Δημοσίου, ώστε να περιοριστούν οι διαφοροποιήσεις μεταξύ των επιμέρους φορέων;
2. Εξετάζεται η δημιουργία ενιαίας διαδικασίας μονογονεϊκής ιδιότητας, ώστε ο πολίτης να μην υποχρεώνεται να προσκομίζει διαφορετικά δικαιολογητικά και να αποδεικνύει επανειλημμένα την ίδια οικογενειακή κατάσταση σε διαφορετικούς φορείς;
3. Προτίθεται η Κυβέρνηση να προχωρήσει σε συνολική καταγραφή και αξιολόγηση των υφιστάμενων επιδομάτων, φορολογικών ελαφρύνσεων, στεγαστικών και κοινωνικών παροχών που αφορούν μονογονεϊκές οικογένειες, με στόχο την επικαιροποίηση των κριτηρίων και την αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων ή κενών προστασίας;
4. Ποια μέτρα λαμβάνονται για να μπορούν οι μονογονείς να συνδυάζουν ουσιαστικά εργασία και οικογενειακή φροντίδα, ιδίως μέσω επαρκών και δωρεάν ή οικονομικά προσβάσιμων θέσεων σε βρεφονηπιακούς σταθμούς και ΚΔΑΠ, αλλά και μέσω υπηρεσιών φύλαξης σε απογευματινά, νυχτερινά, Σαββατοκύριακα και αργίες;
5. Προτίθεται η Κυβέρνηση να υιοθετήσει ειδικά στεγαστικά και οικονομικά μέτρα για τις μονογονεϊκές οικογένειες, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε κοινωνική κατοικία, χαμηλότοκη χρηματοδότηση και στοχευμένες ενισχύσεις, λαμβάνοντας υπόψη το αυξημένο κόστος διαβίωσης και φροντίδας των παιδιών;
6. Ποιος είναι ο σχεδιασμός της Κυβέρνησης για την ενίσχυση των μονογονέων που μεγαλώνουν παιδιά με αναπηρία, καθώς και για την παροχή δωρεάν και επαρκών υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης προς τους γονείς και τα παιδιά;

Η Βουλευτής

ΒΑΤΣΙΝΑ ΕΛΕΝΗ